

Мірошниченко Є.*

СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА В РОСІЙСЬКІЙ ФЕДЕРАЦІЇ

Високий рівень розвитку нових комунікаційних технологій та їх активне залучення у всі сфери людського життя сприяє формуванню інформаційного суспільства. Так становлення інформаційного суспільства є однією з актуальних задач Російської Федерації. В основі діяльності держави у цій сфері лежить формування відповідної законодавчої бази та створення умов, які сприятимуть переходу суспільство до якісно нового стану.

High development of information and communication technologies and its active usage in all spheres of peoples' life facilitate building of the information society. Thus the formation of Information Society becomes question of urgent importance for Russian Federation. In case of forming the basis of this issue the state creates legislation framework and condition, which would help the society experience qualitative changes.

В умовах невідомого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, людство є свідком переходу від традиційного суспільства, до нового якісно іншого, яке отримало назву «інформаційне». Інформаційне суспільство характеризується високим рівнем розвитку інформаційних та телекомунікаційних технологій і їх інтенсивним використання громадянами, бізнесом і органами державної влади [1].

Розвиток інформаційних технологій та їх проникнення у різноманітні сфери регіонального, державного і муніципального управління, і також у життя суспільства стало усвідомленою необхідністю для успішного розвитку держави. Так знання, інформаційні технології перетворились в безумовну домінуючу суспільного розвитку. У багатьох розвинутих в економічному плані країнах під їх впливом здійснюються грандіозні зміни, що буквально охоплюють усі сфери людської життєдіяльності [2].

Міжнародні рейтинги у сфері інформаційно-комунікаційних технологій інформують владу і громадян країни про те, чи конкурентноздатні вони в умовах неминучої глобалізації та прискорення технічного прогресу. Так, Росія посіла 41 місце серед 53 країн, в яких проводилось дане дослідження, відповідно до Індексу інформаційного суспільства [3], у 2009 році посіла 80 місце в світі відповідно до Індексу готовності до інформаційного суспільства (рейтинг Всесвітнього Економічного Форуму), 59 місце відповідно до Індексу готовності до електронного урядування (рейтинг ООН) [4].

Відповідно до існуючих індексів, становище РФ на світовій арені, у порівнянні з іншими країнами, є не високим, а тому це свідчить про необхідність зрушень на шляху активної інформатизації населення. Під інформатизацією слід розуміти процес, в рамках якого соціальні, технологічні, політичні і культурні механізми тісно пов'язані між собою, що являє собою процес прогресивно зростаючого використання інформаційних техноло-

* студентка 4 курсу спеціальності «Міжнародна інформація» Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: доц. Белоусова Н.Б.

гій у цілях виробництва, обробки, зберігання і розповсюдження інформації, зокрема знань. Результатом цього є поява інформаційного суспільства, що супроводжується змінами не тільки виробничих структур і технологій, але і, головним чином, соціальних та економічних відносин [5].

У діяльності органів влади по розробці та реалізації державної політики у сфері розвитку інформаційного суспільства у Росії можна виокремити декілька основних етапів. На першому етапі (1991-1994 рр.) формувались основи у сфері інформатизації. Другий етап (1994-1998 рр.) – вироблення інформаційної політики. Третій етап, який триває і по сьогоднішній день, – полягає у формуванні політики у сфері побудови інформаційного суспільства. Основними державними документами, що регулюють діяльність держави у відповідній сфері є: ФЦП «Електронна Росія 2002-2010 рр.», Доктрина інформаційної безпеки РФ (2000р.) та ін. 30 вересня 2010 року урядом РФ було ухвалено нову програму «Інформаційне суспільство», яка розрахована на період з 2011 по 2020 рік. Основними напрямками програми визначено: створення електронного уряду, підвищення якості життя громадян і покращення умов ведення бізнесу, подолання інформаційної нерівності, розвиток ринку ІКТ, збереження культурної спадщини.

Окрім, кроків, які здійснюються в політичній сфері, державою проводиться політика в соціальному вимірі, в основі якої лежить формування сприятливого ставлення людей до інформаційно-комунікаційних технологій, навчання комп'ютерній грамотності населення, тощо.

Більш детально розглянемо практичні кроки, які вже здійснені в процесі формування інформаційного суспільства в РФ:

- створення російського сегменту мережі Інтернет для органів державної влади РФ - Russian Government Internet Network;
- державним управлінням Президента РФ були розроблені технології та програмні засоби ведення еталонного банку правової інформації;
- всі федеральні органи виконавчої влади мають власні Інтернет-представництва;
- впровадження соціальних карт, - універсальний документ, який дозволяє не тільки здійснювати банківські операції, але і отримувати соціальні пільги;
- створення державної автоматизованої системи «Вибори».
- з 2009 року в усіх суб'єктах РФ діють пункти видачі біометричних паспортів.

Основними проблемами з практичної точки зору є те, що державна політика у сфері інформатизації практично не орієнтована на запит суспільства. За останні роки ситуація дещо покращилась, проте проблема інформаційної нерівності поки вирішується в країні майже виключно зусиллями держави, що накладає певний відбиток на результати. Запит громадян у сфері інформаційно-комунікаційних технологій тільки почав формуватися і усвідомлюватися, так що доки в циклі існування соціальної проблеми відсутня найважливіша ланка (усвідомлене бажання побудувати інформаційне суспільство і користуватись його благами).

Література

1. Стратегия развития информационного общества в Российской Федерации от 7 февраля 2008 г. N Пр-212 [Електронний ресурс] \ Сайт видавництва «Российская газета» Режим доступу: <http://www.rg.ru/2008/02/16/informacia-strategia-dok.html>
2. Попов А. А. Институциональные параметры Информационного общества (технологический, научный, социальный, антропологический) [Електронний ресурс] \ А. А. Попов \ Режим доступу: <http://www.ifap.ru/library/book324.pdf>
3. Information Society Index [Електронний ресурс] \ Сайт аналітичної компанії «IDC» Режим доступу: <http://www.idc.com/groups/isi/main.html>

4. Аналіз тенденцій світового досвіду побудови інформаційного суспільства [Електронний ресурс] \ \ Режим доступу: http://www.ecsor.com.ua/files/indicator_r1.pdf
5. Курносов И. Н. Роль государства в формировании информационного общества в России [Електронний ресурс] \ И. Н. Курносов \ \ Сайт Російського фонду фундаментальних досліджень Режим доступу: http://www.rffi.ru/default.asp?doc_id=5213
6. Рудницкий Г. Информационное общество в России будут оценивать по 298 показателям [Електронний ресурс] \ Г. Рудницкий \ \ Экспертна мережа з питань державного управління «ГосБук» Режим доступу: <http://www.gosbook.ru/node/8862>
7. Программа «Информационное общество» [Електронний ресурс] \ \ Веб-портал видавництва «Капитал страны» Режим доступу: <http://www.kapital-rus.ru/index.php/news/178038/>